

BESLISSING D.D. 29 APRIL 2025 TEN AANZIEN VAN X, Y EN Z

De sanctiecommissie van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (hierna “de FSMA”)

I. Procedure

1. Op ... heeft de secretaris-generaal de beslissingen ondertekend om, met toepassing van artikel 56 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren (hierna “WTB”), drie onderzoeken te openen naar mogelijke inbreuken op artikel 4 WTB, alsook naar mogelijk retroactief opgestelde controledocumentatie door X, Y en Z (hierna ook “de partijen” of “partijen”).
2. De partijen werden per schrijven van ... op de hoogte gebracht van de voorlopige onderzoeksverslagen, die het relaas der feiten en de voorlopige vaststellingen met betrekking tot de onderzoeken naar mogelijke inbreuken op artikelen 4, 12, 17, 19, 29 en 55 WTB, op ISA-normen 230.2, 230.3, 230.5, 230.7, 230.8, 230.9, 230.13, 230.14 en 230.16, en op ISQC1.20, 1SQC1.32, 1SQC1.45, ISQCI.46 en ISQC1.47 bevatten. De partijen reageerden op ... op de mededeling van de voorlopige onderzoeksverslagen. De definitieve onderzoeksverslagen dateren van
3. Op ... stelde het comité van het college van toezicht op de bedrijfsrevisoren (hierna “het College”) partijen in kennis van zijn beslissing om, met toepassing van artikel 58 WTB, een procedure voor de sanctiecommissie in te stellen die kan leiden tot de oplegging van een administratieve maatregel of een administratieve geldboete, van de grieven die door het College tegen hen in aanmerking werden genomen en van de definitieve onderzoeksverslagen van de secretaris-generaal. Diezelfde dag maakte het College tevens de kennisgeving van de grieven over aan de voorzitter van de sanctiecommissie van de FSMA.
4. Op ... heeft de voorzitter van de sanctiecommissie de partijen per aangetekend schrijven uitgenodigd om een kopie van de dossierstukken te verkrijgen en voor een gezamenlijke inleidingszitting op
5. Op ... richtte de raadsman van partijen een schrijven tot de voorzitter van de sanctiecommissie waarin hij zijn tussenkomst meldde, verzocht om hem het

administratief dossier te bezorgen, en zijn aanwezigheid op de inleidingszitting van ... bevestigde. Op ... bezorgde het secretariaat van de sanctiecommissie een kopie van de dossierstukken aan de raadsman van partijen.

6. De inleidingszitting vond plaats op Tijdens de inleidingszitting heeft de voorzitter van de sanctiecommissie de raadsman van de partijen en de raadsman van het College gehoord over het tijdsverloop van de procedure in deze zaak. Met toepassing van artikel 16 van het reglement van inwendige orde van de sanctiecommissie van 18 september 2017 stemden alle partijen in met een gezamenlijke hoorzitting.
7. Op ... heeft de voorzitter van de sanctiecommissie partijen met een aangetekend schrijven kennisgegeven van de samenstelling van de zetel, van de procedurekalender en van de datum van de hoorzitting.
8. Schriftelijke bemerkingen werden neergelegd door de raadslieden van de partijen op ... en door het College op
9. Op ... heeft de voorzitter van de sanctiecommissie partijen kennisgegeven van de gewijzigde samenstelling van de zetel.
10. De raadslieden van de partijen legden op ... een memorie van antwoord neer.
11. Op ... dienden partijen een aanvraag in tot schrapping uit het openbaar register van bedrijfsrevisoren. Deze aanvragen werden voorgelegd aan het Uitvoerend Comité van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (hierna "IBR") op Op ... verzette het College zich tegen de intrekking van hoedanigheid van bedrijfsrevisor overeenkomstig artikel 9, §2, WTB. Het College gaf kennis van deze beslissing aan de partijen op diezelfde datum.
12. Partijen en hun raadslieden werden tijdens de hoorzitting van ... door de sanctiecommissie gehoord. De secretaris-generaal kreeg de gelegenheid om eerst het feitenrelaas zoals vervat in haar definitieve onderzoeksverslagen toe te lichten. Daarna lichtten de voorzitter van het College en de door het College aangestelde raadslieden de grieven van het College toe, met inbegrip van zijn standpunt met betrekking tot de gevorderde sanctie. Vervolgens lichtten de partijen en hun raadslieden het verweer van partijen toe.

II. Toepasselijke wetgeving

13. Oud artikel 4 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007 (hierna "de Wet van 1953"), zoals van toepassing voor de feiten in de periode van 2013 tot en met 30 december 2016, bepaalt:

“De bedrijfsrevisor heeft als hoofdtaak alle opdrachten uit te voeren die bij of krachtens de wet aan de bedrijfsrevisoren uitsluitend zijn toevertrouwd en op algemene wijze, alle revisorale opdrachten te vervullen met betrekking tot financiële overzichten, verricht met toepassing van of krachtens de wet.”

14. Artikel 4 WTB bepaalt:

“De bedrijfsrevisor heeft als hoofdtaak alle opdrachten uit te voeren die bij of krachtens de wet uitsluitend aan de bedrijfsrevisoren zijn toevertrouwd, en in het bijzonder alle revisorale opdrachten ter uitvoering van of krachtens de wet.”

15. Artikel 12 WTB bepaalt:

“§ 1. Bij het vervullen van de hem toevertrouwde revisorale opdrachten handelt de bedrijfsrevisor in volledige onafhankelijkheid, met respect van de beginselen van de beroepsethiek. Deze hebben minstens betrekking op de verantwoordelijkheid voor het openbaar belang van de bedrijfsrevisor, zijn integriteit en objectiviteit, alsmede zijn vakbekwaamheid en professionele zorgvuldigheid.

De bedrijfsrevisor mag niet betrokken zijn bij de besluitvorming van de entiteit waarvoor hij de revisorale opdracht uitvoert.

Dit geldt eveneens voor elk natuurlijk persoon die zich in een positie bevindt waarbij hij een directe of indirecte invloed kan uitoefenen op de uitkomst van de revisorale opdracht.

§ 2. De onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor dient vanuit twee onlosmakelijk verbonden gezichtspunten te worden beoordeeld:

1° de onafhankelijkheid qua geesteshouding, namelijk een morele houding waarbij alleen de overwegingen die voor de toevertrouwde taak van belang zijn, in aanmerking worden genomen bij de te nemen beslissingen in het kader van de uitvoering van een revisorale opdracht, en 2° de onafhankelijkheid in schijn, namelijk de noodzaak om situaties en feiten te vermijden die in die mate van belang zijn dat zij een redelijk denkende en geïnformeerde derde ertoe kunnen brengen de bekwaamheid van de bedrijfsrevisor om objectief te handelen, in vraag te stellen.

§ 3. De bedrijfsrevisor neemt alle redelijkerwijs te verwachten maatregelen om te waarborgen dat zijn onafhankelijkheid bij de uitvoering van een revisorale opdracht niet wordt beïnvloed door een bestaand of potentieel belangenconflict, of een zakelijke of andere directe of indirecte relatie waarbij hij of het bedrijfsrevisorenkantoor dat de revisorale opdracht uitvoert, of, voor zover van toepassing, personen die deel uitmaken van het netwerk van de bedrijfsrevisor, of personen op wie de bedrijfsrevisor een beroep doet voor de uitvoering van de revisorale opdracht, betrokken zijn.

§ 4. De bedrijfsrevisor mag geen revisorale opdracht aanvaarden of voortzetten indien er, direct of indirect, een financiële, persoonlijke, zakelijke, arbeids- of andere relatie bestaat

1° tussen hemzelf, het bedrijfsrevisorenkantoor, het netwerk waartoe hij behoort, of elk ander natuurlijk persoon die zich in een positie bevindt waardoor hij of zij direct of indirect een invloed kan uitoefenen op de uitkomsten van de revisorale opdracht;

en

2° de entiteit waarvoor de revisorale opdracht wordt uitgevoerd, op grond waarvan een objectieve, redelijke en geïnformeerde derde partij, met inachtneming van de getroffen veiligheidsmaatregelen, zou concluderen dat de onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor in het gedrang komt. (...)”

16. Artikel 17 WTB bepaalt:

“§ 1. Voor elke revisorale opdracht legt de bedrijfsrevisor een controledossier aan. Dit controledossier omvat, onverminderd de gegevens die voortvloeien uit verordening (EU) nr. 537/2014 en de in België toepasselijke (internationale) controlestandaarden, minstens de gegevens die in toepassing van artikel 13 zijn vastgelegd.

§ 2. De bedrijfsrevisor bewaart alle andere gegevens en documenten die van belang zijn ter ondersteuning van de revisorale opdracht, zodat een getrouwe weergave van de uitvoering van de opdracht kan worden verkregen.

§ 3. Het controledossier wordt uiterlijk zestig dagen na de datum van ondertekening van het controleverslag gesloten.

§ 4. De bedrijfsrevisor die de revisorale opdracht heeft uitgevoerd, bewaart het controledossier gedurende een periode van vijf jaar, vanaf de datum van het verslag dat op basis van het controledossier is opgesteld.”

17. Aansluitend bij artikel 17 WTB voert het College tevens een inbreuk aan van ISA-normen 230.2, 230.3, 230.5, 230.7, 230.8, 230.9, 230.13, 230.14, en 230.16.¹

18. Artikel 19, §1 WTB bepaalt:

“§ 1. Onverminderd de verplichtingen die voortvloeien uit de in België toepasselijke (internationale) controlestandaarden, voldoet de bedrijfsrevisor bij de uitvoering van een revisorale opdracht minstens aan de volgende organisatorische vereisten:

(...)

2° de bedrijfsrevisor heeft doeltreffende administratieve en boekhoudprocedures, interne kwaliteitscontrolemechanismen, effectieve

¹ De ISA-normen zijn de internationale controlestandaarden (“International Standards on Auditing”).

procedures voor risicobeoordeling en effectieve beheersings- en veiligheidsmaatregelen voor informatieverwerkingssystemen.

Die interne kwaliteitscontrolemechanismen zijn zodanig opgezet dat zij de naleving van beslissingen en procedures op alle niveaus van het bedrijfsrevisorenkantoor of van de werkstructuur van de bedrijfsrevisor verzekeren;

3° de bedrijfsrevisor stelt passende gedragslijnen en procedures vast om te waarborgen dat zijn werknemers, medewerkers en alle andere natuurlijke personen op wie hij een beroep doet en die direct betrokken zijn bij de revisorale opdrachten, beschikken over de juiste kennis en ervaring voor de hun toegewezen taken;

(...)

6° de bedrijfsrevisor stelt passende gedragslijnen en procedures vast voor de uitvoering van revisorale opdrachten, de begeleiding van, het houden van toezicht op en de beoordeling van de werkzaamheden van werknemers en medewerkers, en het opzetten van de structuur van het controledossier als bedoeld in artikel 17;

7° de bedrijfsrevisor voert een intern kwaliteitsbeheersingssysteem in om de kwaliteit van de revisorale opdrachten te waarborgen.

Het kwaliteitsbeheersingssysteem bestrijkt ten minste de gedragslijnen en procedures als bedoeld onder 6°. In het geval van een bedrijfsrevisorenkantoor ligt de verantwoordelijkheid voor het interne kwaliteitsbeheersingssysteem bij een persoon die de hoedanigheid van bedrijfsrevisor heeft;

8° de bedrijfsrevisor gebruikt passende systemen, middelen en procedures om de continuïteit en regelmatigheid van zijn controlewerkzaamheden te waarborgen;

9° de bedrijfsrevisor stelt ook passende en effectieve organisatorische en administratieve regelingen vast voor het omgaan met en registreren van incidenten die ernstige gevolgen voor de integriteit van zijn controlewerkzaamheden hebben of kunnen hebben;

(...)

11° de bedrijfsrevisor ziet toe op en evalueert de toereikendheid en doeltreffendheid van zijn systemen, interne kwaliteitscontrolemechanismen en andere regelingen die zijn vastgesteld in overeenstemming met deze wet, met de in België toepasselijke (internationale) controlestandaarden en, in voorkomend geval, met verordening (EU) nr. 537/2014. Hij neemt passende maatregelen om eventuele tekortkomingen te verhelpen. De bedrijfsrevisor voert in het bijzonder jaarlijks een evaluatie uit van het interne kwaliteitsbeheersingssysteem als bedoeld onder 7°. Hij documenteert de bevindingen van deze evaluaties en alle voorgestelde maatregelen om het interne kwaliteitsbeheersingssysteem aan te passen. (...)

19. Aansluitend bij artikel 19 WTB voert het College tevens een inbreuk aan van ISQC1.20, ISQC1.32, ISQC1.45, ISQC1.46 en ISQC1.47.²
20. Artikel 29, § 1, WTB bepaalt:
“Het is de bedrijfsrevisor niet toegestaan om werkzaamheden uit te oefenen of daden te stellen die onverenigbaar zijn met hetzij de waardigheid, de rechtschapenheid of de kiesheid, hetzij de onafhankelijkheid van zijn functie.”
21. Artikel 55 WTB bepaalt:
“Het College kan, ten aanzien van de bedrijfsrevisoren of het Instituut, de regels vastleggen inzake de verslaggeving die periodiek of systematisch aan het College moet worden overgemaakt in verband met de activiteiten onder zijn toezicht.

De betrokken personen of entiteiten zijn verplicht om deze informatie of documenten aan het College over te maken binnen de termijn en in de vorm bepaald door het College.”
22. Artikel 59 WTB bepaalt:
“§ 1. Onverminderd de overige maatregelen bepaald door deze wet, is de sanctiecommissie van de FSMA het bevoegde orgaan voor het opleggen van administratieve maatregelen en geldboetes bij een inbreuk op de toepasselijke wettelijke, reglementaire en normatieve bepalingen. Onverminderd de overige maatregelen waarvan sprake in deze wet, kan de sanctiecommissie van de FSMA, indien zij, overeenkomstig artikel 58 en met naleving van de procedure als bedoeld in hoofdstuk III, afdeling 5, van de wet van 2 augustus 2002, met uitzondering van de artikelen 70 en 71, een inbreuk vaststelt op de toepasselijke wettelijke, reglementaire en normatieve bepalingen, de volgende maatregelen nemen ten aanzien van de bedrijfsrevisoren en

— met betrekking tot de bepaling onder 6°, ten aanzien van een lid van het leidinggevend of bestuursorgaan van een organisatie van openbaar belang, en

— met betrekking tot de bepaling onder 8°, ten aanzien van de persoon die de beroepswerkzaamheid van bedrijfsrevisor uitoefent in België, zonder daartoe erkend te zijn:

1° een waarschuwing;

2° een berisping;

3° een openbare verklaring op de website van de FSMA, waarin de naam van de voor de inbreuk verantwoordelijke persoon en de aard van de inbreuk worden vermeld;

² ISQC 1 is een internationale standaard (“International Standard on Quality Control”) die op 15 december 2009 werd aangenomen door de IAASB (“International Auditing and Assurance Standards Board”).

4° een tijdelijk verbod van maximaal drie jaar voor de bedrijfsrevisor, het geregistreerde auditkantoor of de vaste vertegenwoordiger om iedere beroepsmatige dienstverlening of bepaalde dienstverlening te verrichten;

5° een openbare verklaring dat het controleverslag niet voldoet aan de eisen van artikel 28 van de richtlijn 2006/43/EG of, in voorkomend geval, van artikel 10 van verordening (EU) nr. 537/2014;

6° een tijdelijk verbod van maximaal drie jaar voor een lid van een bedrijfsrevisorenkantoor of van een leidinggevend of bestuursorgaan van een organisatie van openbaar belang om functies in bedrijfsrevisorenkantoren of organisaties van openbaar belang te bekleden;

7° de intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor;

8° een administratieve geldboete die niet meer mag bedragen dan 2.500.000 euro voor hetzelfde feit of geheel van feiten. Wanneer de inbreuk de overtreder een vermogensvoordeel heeft opgeleverd of hem in staat heeft gesteld een verlies te vermijden, mag dit maximum worden verhoogd tot het drievoud van het bedrag van dat voordeel of dat verlies.

De tijdelijke schorsingen als bedoeld in de bepalingen onder 4° en 6° gaan in op de dag waarop die schorsing ter kennis wordt gebracht van de persoon die wordt geschorst.

Wanneer de sanctiecommissie een in de bepaling onder 4° bedoeld tijdelijk verbod oplegt aan een bedrijfsrevisor, geregistreerd auditkantoor of vaste vertegenwoordiger, die (dat) zich, op de dag van de kennisgeving van dat tijdelijke verbod, voorlopig van iedere beroepsmatige dienstverlening of van bepaalde dienstverlening onthoudt ingevolge een in artikel 57, § 1, derde lid, 3°, bedoelde aanmaning om zich voorlopig van iedere beroepsmatige dienstverlening of van bepaalde dienstverlening te onthouden, dat op grond van dezelfde feiten is uitgesproken, wordt het opgelegde tijdelijke verbod geacht te zijn ingegaan op de dag van de kennisgeving van de aanmaning om zich tijdelijk van iedere beroepsmatige dienstverlening of van bepaalde dienstverlening te onthouden.

De sanctiecommissie stelt het College in kennis van de op basis van dit artikel genomen beslissingen.

§ 2. Bij verwijzing van een bedrijfsrevisor-natuurlijk persoon naar de sanctiecommissie kan het bedrijfsrevisorenkantoor dat deze revisor, in voorkomend geval, vertegenwoordigt, enkel wegens een onderscheiden fout in hoofde van het bedrijfsrevisorenkantoor zelf worden doorverwezen."

III. Tenlasteleggingen en voorstel van sanctie vanwege het College

23. Het College sluit zich in zijn kennisgevingen van de grieven aan bij de vaststellingen van de secretaris-generaal in haar definitieve onderzoeksverslagen van ... ten aanzien van partijen.
24. Het onderzoeksverslag met nummer ... concludeert vooreerst dat Z de artikelen 4, 12, 16³, 19 en 29 WTB schendt door een gebrek aan hoofdactiviteit, (financiële) onafhankelijkheid en de vereiste beroepsbekwaamheid, gelet op de vaststelling dat Z zeer beperkte revisorale beroepsinkomsten genereert, een zeer beperkte revisorale cliëntenportefeuille heeft en zeer weinig commissarismandaten voert. Het onderzoeksverslag concludeert dat de taak van bedrijfsrevisor niet als hoofdtaak uitgeoefend wordt binnen Z, op een wijze dat het bedrijfsrevisorenkantoor zijn onafhankelijkheid (in het bijzonder zijn financiële onafhankelijkheid) niet zou verliezen. Het onderzoeksverslag concludeert tevens dat wordt ingeboet aan degelijke risicobeheersing en toezicht op de solvabiliteit van het bedrijfsrevisorenkantoor, wat een rechtstreekse impact heeft op een (gebrek aan) deugdelijke werkstructuur en kantoororganisatie, aangezien te beperkte financiële middelen een hinderpaal vormen om de continuïteit en regelmaat van de werkzaamheden te garanderen. Het onderzoeksverslag concludeert dat deze omstandigheden eveneens afbreuk doen aan de vereiste waardigheid, kiesheid en rechtschapenheid in hoofde van Z.

Het onderzoeksverslag met nummer ... concludeert tevens dat X en Y de artikelen 4, 12, 19 en 29 WTB schenden door een gebrek aan hoofdactiviteit, vakbekwaamheid, alsook een deugdelijke werkstructuur en kantoororganisatie om deze bedreigingen te mitigeren. Het onderzoeksverslag concludeert dat deze omstandigheden eveneens afbreuk doen aan de vereiste waardigheid, kiesheid en rechtschapenheid in hoofde van X en Y.

Ten slotte concludeert het onderzoeksverslag met nummer ... dat Z en Y de artikelen 29 en 55 WTB schenden door onjuiste of onvolledige informatie te verstrekken in het kader van de Auditors Annual Cartography.

25. Het onderzoeksverslag met nummers ... en ... concludeert dat Y retroactief controledocumentatie opstelde en aanpaste voor een reeds afgesloten controledossier van 2020 (nl. een commissarismandaat bij C) en retroactieve controledocumentatie aan het College bezorgde na een opgelegde hersteltermijn en de intentie tot het opleggen van een dwangsom ingevolge een kwaliteitscontrole. Het onderzoeksverslag concludeert dat Y bijgevolg ISA-normen 230.2, 230.3, 230.5, 230.7, 230.8, 230.9, 230.13, 230.14, en 230.16, alsook de artikelen 12, 17 en 29 WTB schendt.

³ Uit de schriftelijke memorie van het College d.d. ... (randnummers ...) blijkt dat partijen geen schending wordt verweten van artikel 16 WTB en dat de verwijzing naar artikel 16 WTB in het definitief onderzoeksverslag met nummer ... een loutere materiële vergissing betrof.

Het onderzoeksverslag concludeert tevens dat X retroactief controledocumentatie opstelde en aanpaste voor een reeds afgesloten controledossier van 2020 (nl. een commissarismandaat voor D) en retroactieve controledocumentatie aan het College bezorgde na een opgelegde hersteltermijn en de intentie tot het opleggen van een dwangsom ingevolge een kwaliteitscontrole. Het onderzoeksverslag concludeert dat X bijgevolg eveneens ISA-normen 230.2, 230.3, 230.5, 230.7, 230.8, 230.9, 230.13, 230.14, en 230.16, alsook de artikelen 12, 17 en 29 WTB schendt.

Het onderzoeksverslag concludeert vervolgens dat, gelet op de samenhang van de verschillende feiten in dit dossier, X en Y ISA-normen 230.2, 230.3, 230.5, 230.7, 230.8, 230.9, 230.13, 230.14, 230.16, en de artikelen 12, 17 en 29 WTB ook schenden door de inbreuken van de andere uit te voeren, dan wel aan de uitvoering van deze inbreuken mee te werken, dan wel zich gekwalificeerd te onthouden.

Ten slotte concludeert het onderzoeksverslag met nummers ... en ... dat Z artikelen 19, §1, eerste lid, 2°, 3°, 6°, 7°, 8°, 9° en 11° en 29 WTB en ISQC1.20, ISQC1.32, ISQC1.45, ISQC1.46 en ISQC1.47 schendt door niet over effectieve procedures te beschikken die de in onderhavig onderzoeksverslag vermelde feiten hadden kunnen vermijden, alsook door zich gekwalificeerd te onthouden.

26. Het College stelt voor om de hoedanigheid van bedrijfsrevisor van zowel X, Y als Z, in te trekken, alsook om, ieder afzonderlijk, een administratieve geldboete op te leggen van 25.000 euro, rekening houdend met het blanco sanctieverleden van de verweerders, de eventuele negatieve gevolgen die kunnen voortvloeien uit het opleggen van een sanctie, en het gegeven dat de sancties de inbreuken moeten bestraffen en een voldoende ontradend effect moeten hebben om soortgelijke inbreuken in de toekomst te voorkomen.

Het College vordert de nominatieve bekendmaking van de beslissing, met vermelding van alle persoonsgegevens gedurende vijf jaar.

IV. Feiten

4.1. Partijen

27. Y is sinds ... ingeschreven in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren.
28. X is sinds ... ingeschreven in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren.
29. Z werd opgericht op ... en is sinds ... ingeschreven in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren. De maatschappelijke zetel van deze vennootschap is gelegen te X en Y zijn de enige bestuurders en aandeelhouders. Z heeft naast X en Y geen andere personeelsleden of medewerkers.

30. X en Y voeren naast hun activiteiten als bedrijfsrevisor ook fiscale en boekhoudkundige activiteiten uit. Deze activiteiten werden tot en met 2018 eveneens uitgeoefend binnen Z, maar zijn sinds 2019 ondergebracht in twee aparte vennootschappen, A (met ondernemingsnummer ... en zetel te ...) en B (met ondernemingsnummer ... en zetel te ...). Y is ook aandeelhouder en bestuurder van deze vennootschappen. X is tevens aandeelhouder van deze vennootschappen.
31. Op ... lieten partijen weten aan het College dat zij de intentie hadden *“om vanaf 1 januari 2024 geen revisorale mandaten meer uit te oefenen en geen wettelijke opdrachten als bedrijfsrevisor meer uit te voeren”* (stuk 28 van partijen).
32. Zoals hoger reeds vermeld, dienden partijen pas een aanvraag in tot schrapping uit het openbaar register van de bedrijfsrevisoren op Deze aanvragen werden voorgelegd aan het Uitvoerend Comité van het IBR op Op ... verzette het comité van het College zich tegen de intrekking van hoedanigheid van bedrijfsrevisor overeenkomstig artikel 9, §2 WTB. Het comité van het College gaf kennis van deze beslissing aan de partijen op diezelfde datum.

4.2. Kwaliteitscontroles door het College (met toepassing van artikel 52, §1, WTB)

33. Met toepassing van artikel 52, §1, WTB, voerde het College op ... kwaliteitscontroles uit voor boekjaar 2020 met betrekking tot het commissarismandaat van Y voor C en met betrekking tot het commissarismandaat van X voor D.
34. Uit de globale evaluatie blijkt dat de beoordeling voor Y “goed” was op vier van de zes gecontroleerde punten. Voor de andere twee punten waren “verbeteringen noodzakelijk” (stuk 9 van partijen). De beoordeling voor X was “goed” op drie van de vijf gecontroleerde punten. Voor de andere twee punten waren “verbeteringen noodzakelijk” (stuk 10 van partijen).
35. In navolging van deze kwaliteitscontroles, stuurde het College op ... een brief aan Z waarin het de vaststelling deed dat de revisorale activiteit niet de hoofdtaak was van het bedrijfsrevisorenkantoor, zoals artikel 4 WTB voorschrijft, maar louter een bijberoep (stuk 12 van partijen). Het College vroeg in dit verband bijkomende informatie op. Het College stuurde op ... ook brieven aan X en Y waarin hen een hersteltermijn werd opgelegd tot ... om bepaalde tekortkomingen recht te zetten (stuk 13 en 14 van partijen).
36. Op ... antwoordden X en Y op de vragen van het College en brachten zij documenten bij ter staving van de rechtzetting van de vastgestelde tekortkomingen.
37. Op ... informeerde het College X en Y dat het van oordeel was dat de tekortkomingen niet waren hersteld alsook van zijn intentie tot het opleggen van een dwangsom van 100 euro per dag (stuk 18 en 19 van partijen). X en Y werden ook uitgenodigd om te worden gehoord op

- 38. Op ... antwoordden X en Y op de brieven van het College en brachten zij aangepaste en nieuwe documenten bij (stuk 20 en 21 van partijen).
- 39. Op ... werden X en Y gehoord.
- 40. Op ... informeerde het College X en Y vervolgens dat nog steeds niet was voldaan aan de opgelegde herstelmaatregelen. Het College legde een nieuwe hersteltermijn op tot ... (stuk 26 en 27 van partijen).
- 41. Op ... antwoordden X en Y op de brieven van het College en brachten zij nogmaals aangepaste documenten bij (stuk 29 en 30 van partijen).
- 42. Op ... informeerde het College X en Y dat de door het College opgelegde herstelmaatregelen toereikend werden uitgevoerd en hierdoor niet langer de noodzaak gold om een dwangsom op te leggen. Het College informeerde X en Y eveneens van zijn beslissing om de kwaliteitscontrole voor 2020 af te sluiten (stuk 31 en 32 van partijen).

4.3. Onderzoeken door het College (met toepassing van artikel 56 WTB)

- 43. Met toepassing van artikel 56 WTB, opende het College op ... drie nieuwe onderzoeken naar mogelijke inbreuken op artikel 4 WTB alsook naar mogelijks retroactief opgestelde controledocumentatie door X, Y en Z.
- 44. Het College richtte een verzoek om inlichtingen aan partijen in het kader van deze onderzoeken op ... (stuk 37, 38 en 39 van partijen). Het verzoek om inlichtingen had betrekking op de verschillen tussen de bedragen aangegeven in de Auditors Annual Cartography en de bedragen opgenomen in de jaarrekening van het bedrijfsrevisorenkantoor, alsook op de totstandkoming van de stukken die X en Y hadden bijgebracht in het kader van de opgelegde hersteltermijnen.
- 45. Partijen antwoordden op dit verzoek op ... (stuk 40, 41 en 42 van partijen).
- 46. Op ... werden de voorlopige onderzoeksverslagen van het College aan de partijen meegedeeld.

V. Beoordeling door de sanctiecommissie

V.1. Wat betreft de grief inzake de aangevoerde schending van de artikelen 4, 12, 19 en 29 WTB door een gebrek aan hoofdactiviteit

- 47. Volgens het College schendt Z de artikelen 4, 12, 19 en 29 WTB door een gebrek aan hoofdactiviteit, (financiële) onafhankelijkheid, en de vereiste beroepsbekwaamheid, gelet op de vaststelling dat Z zeer beperkte revisorale beroepsinkomsten genereert, een zeer beperkte revisorale cliëntenportefeuille heeft en zeer weinig commissarismandaten voert. Volgens het College wordt

hierdoor tevens ingeboet aan degelijke risicobeheersing en toezicht op de solvabiliteit van Z, wat een rechtstreekse impact heeft op het (gebrek aan) deugdelijke werkstructuur en kantoororganisatie. Volgens het College vormen te beperkte financiële middelen een hinderpaal om de continuïteit en regelmaat van de werkzaamheden te garanderen en doen deze omstandigheden eveneens afbreuk aan de vereiste waardigheid, kiesheid en rechtschapenheid in hoofde van Z.

Volgens het College schenden X en Y de artikelen 4, 12, 19 en 29 WTB door een gebrek aan hoofdactiviteit, (financiële) onafhankelijkheid, (financiële) risicobeheersing, (financiële) solvabiliteit, vakbekwaamheid, alsook een deugdelijke werkstructuur en kantoororganisatie om deze bedreigingen te mitigeren. Volgens het College doen deze omstandigheden eveneens afbreuk aan de vereiste waardigheid, kiesheid en rechtschapenheid in hoofde van X en Y.

48. De sanctiecommissie dient vooreerst te oordelen of partijen een inbreuk hebben gepleegd op artikel 4 WTB.

Daartoe moet worden bewezen dat partijen niet als hoofdtaak alle opdrachten hebben uitgevoerd die bij of krachtens de wet uitsluitend aan de bedrijfsrevisoren zijn toevertrouwd, en in het bijzonder alle revisorale opdrachten ter uitvoering van of krachtens de wet.

49. Volgens het College schenden partijen artikel 4 WTB door zich in de onderzochte periode van 2013 tot 2023 niet als hoofdtaak te hebben toegelegd op 'de revisorale opdrachten die bij of krachtens de wet uitsluitend aan de bedrijfsrevisoren zijn toevertrouwd', en in het bijzonder 'alle revisorale opdrachten ter uitvoering van of krachtens de wet', gelet op:

- (i) de vaststelling dat Z slechts beperkte revisorale beroepsinkomsten genereert in verhouding tot haar totale inkomsten voor de periode van 2013 tot en met 2018 (stukken 1/B.1 tot 1/B.9, 1/B.17 en 1/B.23 van het College);
- (ii) de omzet van A en B in vergelijking met de omzet van de revisorale opdrachten van Z en het percentage van deze laatste omzet ten opzichte van de totale omzet voor de periode van 2019 tot en met 2021 (stukken 1/B.11 tot 1/B.13 van het College);
- (iii) de vergelijking van de bruto-inkomsten van Z verkregen uit revisorale opdrachten en niet-revisorale opdrachten voor de periode van 2013 tot en met 2017 (stukken 1/B.5 tot 1/B.9 van het College);
- (iv) het aantal gepresteerde uren aan monopolietaken in vergelijking met het aantal gepresteerde uren aan fiscale en boekhoudkundige activiteiten voor de periode van 2013 tot en met 2018 (stukken 1/B.4 tot 1/B.9 van het College); en

- (v) een vergelijking met de gerapporteerde bruto-inkomsten van de beroepsgroep voor de periode van 2017 tot en met 2022.

Het College verwijst ook naar een zeer beperkt aantal commissarismandaten (dat met de jaren wordt herleid) en een beperkte cliëntenportefeuille inzake revisorale opdrachten (die jaarlijks daalt).

- 50. Volgens partijen worden er binnen Z enkel nog revisorale activiteiten uitgeoefend sinds 2019, aangezien de boekhoudkundige en fiscale opdrachten werden toegewezen aan A en B, en zou het niet billijk zijn om Z nog te sanctioneren voor zaken die reeds in 2019 werden rechtgezet. Volgens partijen houdt het College ook geen rekening met het feit dat Z een zeer klein bedrijfsrevisorenkantoor is.

Partijen betwisten de vaststellingen van het College zoals hogervermeld in randnummer 49 verder niet, maar verwijzen naar voorhanden zijnde bijzondere omstandigheden waarmee het College volgens hen geen rekening houdt:

- (i) Volgens partijen had het College altijd een perfect zicht op de Auditors Annual Cartography en dus het beperkt aantal mandaten, de beperkte omzet en het beperkt aantal gepresteerde uren, maar maakte het hier nooit een opmerking over.
- (ii) Volgens partijen is het op heden niet meer aan de orde om deze situatie te remediëren, gelet op hun aanvraag tot weglating uit het openbaar register van de bedrijfsrevisoren en hun eerdere aankondiging dat zij vanaf 1 januari 2024 geen revisorale activiteiten meer zouden uitoefenen.
- (iii) Volgens partijen is Z een zeer klein bedrijfsrevisorenkantoor en is het daarom logisch dat de gerapporteerde bruto-inkomsten laag zijn in vergelijking met de beroepsgroep.

- 51. De sanctiecommissie is van oordeel dat X en Y een inbreuk hebben gepleegd op artikel 4 WTB, voor wat betreft hun activiteiten gedurende de periode van 31 december 2016 (d.i. de datum van inwerkingtreding van deze wet) tot en met 2023, alsook op oud artikel 4 van de Wet van 1953, voor wat betreft hun activiteiten gedurende de periode van 2013 tot en met 30 december 2016.

X en Y hebben hun revisorale activiteiten enkel uitgevoerd in bijberoep en hoofdzakelijk boekhoudkundige en fiscale activiteiten uitgevoerd gedurende de periode van 2013 tot en met 2023. Dit blijkt uit de niet-betwiste vaststellingen van het College zoals hogervermeld in randnummer 49.

Oud artikel 4 van de Wet van 1953 bepaalt dat de bedrijfsrevisor als hoofdtaak heeft alle opdrachten uit te voeren die bij of krachtens de wet aan de bedrijfsrevisoren uitsluitend zijn toevertrouwd en op algemene wijze, alle revisorale opdrachten te vervullen met betrekking tot financiële overzichten, verricht met toepassing van of krachtens de wet. Artikel 4 WTB trad pas in werking op 31 december 2016.

De sanctiecommissie is aldus van oordeel dat X en Y een inbreuk hebben gepleegd op oud artikel 4 van de Wet van 1953, voor wat betreft hun activiteiten gedurende de periode van 2013 tot en met 30 december 2016, en op artikel 4 WTB, voor wat betreft hun activiteiten gedurende de periode van 31 december 2016 tot en met 2023.

De bijzondere omstandigheden waar partijen naar verwijzen doen hier geen afbreuk aan. In de Memorie van Toelichting bij de Wet van 21 februari 1985 tot hervorming van het bedrijfsrevisoraat staat dat het IBR een zekere soepelheid aan de dag kan leggen om rekening te houden met bijzondere omstandigheden (eigen nadruk). Het College is hier evenwel geenszins toe verplicht. Bovendien is er geen sprake van bijzondere omstandigheden die een soepele toepassing van het principe dat de uitoefening van de aan de bedrijfsrevisoren uitsluitend toevertrouwde opdrachten principieel de hoofdactiviteit moet vormen van de revisor of het revisorenkantoor waartoe hij behoort, verantwoorden:

- (i) Het zou de capaciteit van het College overstijgen om op continue basis alle verzamelde informatie in het kader van de Auditors Annual Cartography te controleren. Het feit dat het College dit niet eerder heeft nagekeken, doet geen afbreuk aan de verplichtingen in hoofde van partijen.
- (ii) De aanvraag van partijen tot weglating uit het openbaar register van de bedrijfsrevisoren en hun eerdere aankondiging dat zij vanaf 1 januari 2024 geen revisorale activiteiten meer zouden uitoefenen, doet geen afbreuk aan het feit dat zij hun verplichtingen dienden na te komen zo lang zij wel nog revisorale activiteiten uitoefenden en zo lang zij ingeschreven zijn in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren.
- (iii) Het is niet relevant dat Z een klein bedrijfsrevisorenkantoor is. Het College heeft gekeken naar het totaal van alle uitgevoerde werkzaamheden en gefactureerde honoraria, en de verhouding tussen het aandeel revisorale en het aandeel niet-revisorale werkzaamheden. De grootte van het kantoor is niet relevant bij dit onderzoek, maar wel de onderlinge verhouding tussen de verschillende type werkzaamheden.

De sanctiecommissie is tevens van oordeel dat Z een inbreuk heeft gepleegd op artikel 4 WTB, voor wat betreft haar activiteiten gedurende de periode van 31 december 2016 tot en met 2018, alsook op oud artikel 4 van de Wet van 1953, voor wat betreft haar activiteiten gedurende de periode van 2013 tot en met 30 december 2016.

Vanaf 2019 oefende Z enkel nog maar revisorale activiteiten uit en kan er dus geen sprake meer zijn van een inbreuk op artikel 4 WTB. Vanaf 2019 werden alle fiscale en boekhoudkundige (en dus alle niet-revisorale) activiteiten immers uitgevoerd door de twee andere vennootschappen, A en B.

Voor de periode van 2013 tot en met 2018 oefende Z haar revisorale activiteiten evenwel niet uit als hoofdactiviteit. Dit blijkt uit de niet-betwiste vaststellingen van het College zoals hogervermeld in randnummer 49. Het feit dat Z slechts een klein bedrijfsrevisorenkantoor is en de bijzondere omstandigheden waar partijen naar verwijzen, doen hier geen afbreuk aan (zie *supra*, vijfde alinea).

Oud artikel 4 van de Wet van 1953 bepaalt dat de bedrijfsrevisor als hoofdtaak heeft alle opdrachten uit te voeren die bij of krachtens de wet aan de bedrijfsrevisoren uitsluitend zijn toevertrouwd en op algemene wijze, alle revisorale opdrachten te vervullen met betrekking tot financiële overzichten, verricht met toepassing van of krachtens de wet.

Artikel 4 WTB trad in werking op 31 december 2016. De sanctiecommissie is aldus van oordeel dat Z een inbreuk heeft gepleegd op oud artikel 4 van de Wet van 1953 voor de periode van 2013 tot en met 30 december 2016 en op artikel 4 WTB voor de periode van 31 december 2016 tot en met 2018.

52. De sanctiecommissie dient vervolgens te oordelen of partijen een inbreuk hebben gepleegd op artikel 12 WTB.

Daartoe moet worden bewezen dat partijen niet in volledige onafhankelijkheid hebben gehandeld, met respect van de beginselen van de beroepsethiek. Deze hebben minstens betrekking op de verantwoordelijkheid voor het openbaar belang van de bedrijfsrevisor, zijn integriteit en objectiviteit, alsmede zijn vakbekwaamheid en professionele zorgvuldigheid.

53. Volgens het College hebben partijen door hogervermelde vaststellingen (zie *supra*, randnummer 49) onvoldoende toegezien op de ontwikkeling en instandhouding van hun bekwaamheid en de hoge kwaliteitseisen, en wordt hun inhoudelijke en financiële onafhankelijkheidspositie aangetast.

54. Volgens partijen blijkt noch uit de kwaliteitscontroles, noch uit de latere brieven van het College dat er ook maar enige concrete aanwijzing is dat de onafhankelijkheid in geesteshouding, dan wel de onafhankelijkheid in schijn door partijen is geschonden. Volgens partijen kan het College niet zomaar concluderen dat de (financiële) onafhankelijkheid van partijen in het gedrang komt omdat Z beperkte revisorale inkomsten genereert, een beperkte revisorale cliëntenportefeuille heeft en zeer weinig commissarismandaten voert, zonder enige concrete aanwijzing bij te brengen dat dit in de realiteit het geval zou zijn. Volgens partijen brengt het voeren van een beperkt aantal commissarismandaten immers niet automatisch een schending van de (financiële) onafhankelijkheid met zich mee. Volgens partijen kan ook het feit dat partijen hun functie als bedrijfsrevisor beweerdelijk niet als hoofdtaak uitoefenden, niet leiden dat de conclusie dat zij niet onafhankelijk zouden zijn omdat de deontologische regels aangaande de verenigbaarheid van activiteiten steeds werden nageleefd en er geen overlap is tussen het cliënteel van Z en dat van A en B.
55. De sanctiecommissie is van oordeel dat partijen geen inbreuk hebben gepleegd op artikel 12 WTB.

Het College toont niet concreet aan dat hogervermelde vaststellingen met betrekking tot de niet-naleving van oud artikel 4 van de Wet van 1953 en artikel 4 WTB een impact gehad zouden hebben op de ontwikkeling en instandhouding van de bekwaamheid van partijen, noch dat dit hun onafhankelijkheidspositie zou aangetast hebben. De bewijslast in deze rust op het College. Het College komt *in casu* niet tegemoet aan zijn bewijslast.
56. De sanctiecommissie dient vervolgens te oordelen of partijen een inbreuk hebben gepleegd op artikel 19 WTB.
57. Volgens het College schenden partijen artikel 19 WTB door een gebrek aan een deugdelijke werkstructuur en kantoororganisatie om de bedreigingen voor de bekwaamheid en onafhankelijkheid van partijen te mitigeren.
58. Volgens partijen werpt het College hiervoor geen enkel bewijsmiddel op en is dit niet in lijn met zijn eerdere communicatie. Op ... schreef het College immers nog dat het *“geen tekortkomingen [heeft] vastgesteld op het vlak van [...] kantoororganisatie in het kader van de in rubriek vermelde kwaliteitscontrole”* (stuk 12 van partijen). Volgens partijen toont het College niet concreet aan in welke zin de kantoororganisatie erop zou zijn achteruitgegaan sinds ..., noch heeft er sindsdien een nieuwe controle plaatsgevonden op basis waarvan dit zou kunnen zijn vastgesteld. Partijen voegen hieraan toe dat uit het verloop van de procedure blijkt dat partijen op gepaste wijze aan de opgelegde herstelmaatregelen hebben voldaan.
59. De sanctiecommissie is van oordeel dat partijen geen inbreuk hebben gepleegd op artikel 19 WTB.

Het College toont niet concreet aan dat er een gebrek aan deugdelijke werkstructuur en kantoororganisatie is. Integendeel, het College bevestigde op ... nog dat er geen tekortkomingen waren op het vlak van kantoororganisatie. Het College toont niet aan wat er veranderd is sinds die datum. De bewijslast in deze rust op het College. Het College komt *in casu* evenmin tegemoet aan zijn bewijslast.

60. De sanctiecommissie dient ten slotte te oordelen of partijen hun verplichting tot waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, zoals vastgelegd in artikel 29, §1 WTB, hebben geschonden.
61. Volgens het College doen de vastgestelde inbreuken op artikel 4 WTB eveneens afbreuk aan de vereiste waardigheid, kiesheid en rechtschapenheid.
62. Volgens partijen resulteert niet iedere inbreuk op een toepasselijke bepaling van het geldende wetgevende, reglementaire en normatieve kader of niet iedere miskennis van een voorschrift inzake de uitoefening van het beroep van bedrijfsrevisor noodzakelijk in een inbreuk op de verplichting tot waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid en hebben partijen er steeds op toegezien geen nadeel toe te brengen aan de goede naam en faam van hun beroep en het vertrouwen dat dit beroep moet opwekken bij het publiek.
63. De sanctiecommissie is van oordeel dat partijen geen inbreuk hebben gepleegd op artikel 29, §1 WTB.

Niet iedere inbreuk op een toepasselijk voorschrift resulteert immers noodzakelijk in een inbreuk op de verplichting tot waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid. Het niet als hoofdtaak opdrachten uitvoeren die bij of krachtens de wet uitsluitend aan bedrijfsrevisoren zijn toevertrouwd, kwalificeert niet *ipso facto* als een daad die onverenigbaar is met de, op grond van artikel 29, §1 WTB, vereiste waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid.

De loutere vaststelling van een inbreuk op de uitoefening van de monopolietaken als hoofdtaak, zonder bewezen impact op de ontwikkeling en instandhouding van de bekwaamheid van partijen en zonder bewezen aantasting van hun onafhankelijkheidspositie, kan niet volstaan om een inbreuk op de verplichting tot waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid af te leiden. Evenmin lijkt er sprake te zijn van een toegebracht nadeel aan de goede naam en faam van hun beroep en het vertrouwen dat dit beroep moet opwekken bij het publiek, minstens werd zulks niet bewezen. De bewijslast in deze rust eveneens op het College.

V.2. Wat betreft de grief inzake de aangevoerde schending van de artikelen 29 en 55 WTB door het verstrekken van onjuiste en onvolledige informatie in het kader van de jaarlijkse rapportering

64. De sanctiecommissie dient vervolgens te oordelen of partijen een inbreuk hebben gepleegd op artikel 55 WTB door het verstrekken van onjuiste en onvolledige informatie in het kader van de jaarlijkse rapportering.

Daartoe moet worden bewezen dat partijen de Auditors Annual Cartography onregelmatig hebben ingevuld.

Artikel 55 WTB bepaalt dat het College ten aanzien van de bedrijfsrevisoren regels kan vastleggen inzake verslaggeving die periodiek of systematisch aan het College moet worden overgemaakt in verband met de activiteiten onder zijn toezicht. De betrokken personen of entiteiten zijn verplicht om deze informatie of documenten aan het College over te maken binnen de termijn en in de vorm bepaald door het College.

Het College heeft regels vastgesteld voor de informatie die jaarlijks door alle bedrijfsrevisoren aan het College moet worden verstrekt in het kader van de Auditors Annual Cartography van de bedrijfsrevisoren in zijn beslissingen 2018/01 van 13 december 2018, 2021/01 van 22 november 2021 en 2022/01 van 14 november 2022.

65. Volgens het College hebben Z en Y de jaarlijkse rapporteringsverplichting geschonden door onjuiste of onvolledige informatie te verstrekken in het kader van de Auditors Annual Cartography. Y diende de aangiften in namens Z.

Het College verwijst naar de stukken 1/B.4, 1/B.3, 1/B.2, 1/B.1, 1/B.17, 1/B.19, 1/B.11, 1/B.20, 1/B.21, 1/B.22 van zijn inventaris om te bewijzen dat Y de Auditors Annual Cartography voor Z niet correct heeft ingediend voor de periode 2019 tot en met 2022. Volgens het College liggen de bedragen die kunnen worden vastgesteld op basis van de aangifte in de vennootschapsbelasting en in de jaarrekening van Z substantieel hoger dan de bedragen die blijken uit de aangifte in de Auditors Annual Cartography van het College.

Het College voert tevens aan dat geen rekening kan worden gehouden met het argument van partijen dat het verschil in de bedragen te wijten is aan een doorrekening van kosten waarbij Z de terugbetaling van kosten vraagt aan A en B omdat uit de bijgebrachte facturen het voorwerp of de aard van de beweerde kost niet afgeleid kan worden, de bijgebrachte facturen zijn opgesteld in april 2024 terwijl zij betrekking hebben op kosten van 2019 tot en met 2022, en dit de grote financiële verschillen tussen de jaarlijkse rapportering en de aangifte van de vennootschapsbelasting en de jaarrekeningen niet zou verklaren.

66. Volgens partijen hebben de beslissingen van het College inderdaad betrekking op de Auditors Annual Cartography maar bevatten deze geen voorschriften of instructies aangaande de aan te geven bedragen, noch een regel volgens dewelke deze overeen zouden moeten komen met de aangifte in de vennootschapsbelasting of de jaarrekeningen.

Partijen betwisten niet dat de bedragen aangegeven in het kader van de vennootschapsbelasting en deze vervat in de jaarrekening substantieel hoger liggen dan de bedragen die zij aangaven in de Auditors Annual Cartography.

Zij voeren echter aan dat het College geen wettelijke of regelgevende basis aanhaalt volgens dewelke deze bedragen gelijk zouden moeten zijn en dat de verschillen te wijten zijn aan een doorrekening van kosten en een achterstand in facturatie.

Partijen brengen tabellen bij met een overzicht van de mandaten en wettelijke opdrachten in de Auditors Annual Cartography en de corresponderende bedragen uit de facturen die in deze dossiers werden uitgestuurd voor de periode 2019 tot en met 2022 (stukken 34 en 35 van partijen). De optelsom van deze bedragen komt overeen met de bedragen aangegeven in de Auditors Annual Cartography. Partijen voeren ook aan dat, naast de inkomsten uit revisorale activiteiten, de omzet van Z voor een aanzienlijk deel bestaat uit de doorrekening van kosten aan A (en vervolgens via A aan B). Deze kosten omvatten huurlasten, onderhoudskosten, administratieve kosten, licenties, abonnementen, softwarepakketten en verzekeringskosten. Ter staving van deze kosten brengen partijen uittreksels uit de saldibalans grootboekrekeningen van Z bij (stuk 62 van partijen). Ondanks het feit dat een deel van deze bedragen pas in 2024 werd gefactureerd, werden deze bedragen wel reeds opgenomen in de aangiften van de vennootschapsbelasting van het boekjaar waarin de prestaties werden uitgevoerd. Laattijdige facturatie voor boekhoudkundige activiteiten (in 2018) heeft ook nog een na-effect in de omzet teweegebracht voor boekjaren 2019-2020 en 2020-2021 (stuk 63 van partijen). Eventuele verdere verschillen zijn te wijten aan het verschil in de aangifteperiode volgens de partijen.

67. De sanctiecommissie is van oordeel dat Z en Y geen inbreuk hebben gepleegd op artikel 55 WTB.

Partijen brengen verschillende verklaringen bij voor het feit dat de bedragen die kunnen worden vastgesteld op basis van de aangifte in de vennootschapsbelasting en in de jaarrekening van Z substantieel hoger liggen dan de bedragen die blijken uit de aangifte in de Auditors Annual Cartography van het College. Het College geeft niet aan welke informatie het nog mist na deze verklaringen en toont niet aan dat, ondanks alle gegeven verklaringen, de informatie aangegeven in de Auditors Annual Cartography nog steeds onjuist of onvolledig blijkt te zijn. Het College komt wat dat betreft niet tegemoet aan zijn bewijslast.

68. De sanctiecommissie dient vervolgens te oordelen of partijen een inbreuk hebben gepleegd op artikel 29, §1 WTB.

Het College leidt uit de inbreuk op artikel 55 WTB eveneens een inbreuk af op artikel 29, §1 WTB. Volgens het College wijst het verstrekken van onjuiste of onvolledige informatie in het kader van de Auditors Annual Cartography immers op een kennelijk gebrek aan respect tegenover de toezichthouder, met een belemmering van een deugdelijke uitoefening van diens taken als gevolg.

69. Bij gebreke aan een inbreuk op artikel 55 WTB, is de sanctiecommissie van oordeel dat hieruit evenmin een inbreuk op artikel 29, §1 WTB kan worden afgeleid.
70. Ten overvloede, bepaalt artikel 59, §2 WTB dat bij verwijzing van een bedrijfsrevisor-natuurlijk persoon naar de sanctiecommissie, het bedrijfsrevisorenkantoor dat deze revisor, in voorkomend geval, vertegenwoordigt, enkel wegens een onderscheiden fout in hoofde van het bedrijfsrevisorenkantoor zelf kan worden doorverwezen.

Volgens het College is artikel 59, §2 WTB enkel van toepassing in het licht van artikel 22 WTB, met name het geval waarin verplicht een bedrijfsrevisor-natuurlijk persoon als vaste vertegenwoordiger aangesteld moet worden, met name het geval waarin een revisorale opdracht wordt toevertrouwd aan een bedrijfsrevisorenkantoor. Volgens het College is artikel 59, §2 WTB daarentegen niet op algemene wijze van toepassing op eender welke andere inbreuk, en geenszins van toepassing bij een schending van artikel 29 en artikel 55 WTB. Het College verwijst in dit verband naar de Memorie van Toelichting bij artikel 22 WTB. Volgens partijen faalt deze redenering naar recht.

De sanctiecommissie is, gelet op het voorgaande louter ten overvloede, van oordeel dat Z niet verwezen kan worden naar de sanctiecommissie omdat er geen sprake is van een onderscheiden fout in hoofde van het bedrijfsrevisorenkantoor. Noch uit artikel 59, §2 WTB zelf, noch uit de Memorie van Toelichting bij de artikelen 22 en 59, §2 WTB blijkt dat de toepassing van deze laatste bepaling beperkt zou zijn tot de context van artikel 22 WTB.⁴

V.3. Wat betreft de grief inzake de aangevoerde schending van ISA-normen 230.2, 230.3, 230.5, 230.7, 230.8, 230.9, 230.13, 230.14, en 230.16, alsook de artikelen 12, 17 en 29 WTB, door retroactief documenten toe te voegen aan reeds afgesloten controledossiers

71. De sanctiecommissie dient vervolgens te oordelen of partijen een inbreuk hebben gepleegd op ISA-normen 230.2, 230.3, 230.5, 230.7, 230.8, 230.9, 230.13, 230.14, en 230.16, alsook de artikelen 12, 17 en 29 WTB, door retroactief documenten toe te voegen aan reeds afgesloten controledossiers.

⁴ Zie ook S. FOLIE, « Hoofdstuk 4 – Het nieuw publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor: gedelegeerde opdrachten, bestuur, kwaliteitscontrole, toezicht en sanctiemaatregelen waaronder de verhaalmiddelen » in L. ACKE, e.a., *Europese audithervorming en implementatie ervan in België*, ICCI, Maklu, Antwerpen/ Apeldoorn, (75) 83): « Il doit être noté qu'en cas de renvoi d'un réviseur d'entreprises personne physique devant la Commission des sanctions, le cabinet de révision que ce réviseur d'entreprises représente le cas échéant, ne peut être renvoyé qu'en raison d'une faute distincte imputable au cabinet lui-même et non à son représentant signataire dans la mission litigieuse. Concrètement, la faute technique, la négligence imputable à la personne physique ne peut l'être à son cabinet. Une faute distincte pourrait être recherchée si le manquement constaté était, par exemple, le résultat d'une procédure ou d'une directive inadéquate adoptée par le cabinet lui-même. »

72. Naar aanleiding van de kwaliteitscontrole van 2021 vonden inspecties plaats met betrekking tot de uitvoering van het commissarismandaat voor D (boekjaar 2020) door X en het commissarismandaat voor C (boekjaar 2020) door Y.

Volgens het College blijkt dat X en Y elk 7 documenten hebben opgesteld die nieuwe controledocumentatie betreffen in verband met deze commissarismandaten na een opgelegde hersteltermijn en de kennisgeving van de intentie tot het opleggen van een dwangsom. Volgens het College stelden X en Y retroactieve controledocumentatie op voor reeds afgesloten controledossiers van 2020 en bezorgden zij deze aan het College. Volgens het College heeft dit verstrekken gevolgen omdat enkel het College op de hoogte is dat er retroactief werkdocumenten werden opgesteld en toegevoegd aan het controledossier. Bij betwistingen over hun werkzaamheden zijn derden daarvan niet op de hoogte en kunnen ze worden misleid. Hetzelfde geldt voor een nieuwe commissaris die het dossier raadpleegt bij een latere opvolging.

73. X en Y betwisten niet dat zij documenten hebben opgesteld en aangepast na de afsluiting van de betrokken controledossiers. Volgens hen werden deze documenten evenwel te goeder trouw opgesteld ter uitvoering van instructies en opmerkingen van het College en werden deze documenten nooit toegevoegd aan de controledossiers. Volgens X en Y werden de documenten in kwestie evenmin gebruikt om aan te tonen dat bepaalde controlewerkzaamheden in het verleden werden uitgevoerd, maar louter als illustratie van de wijze waarop deze werkzaamheden in de toekomst zouden worden uitgevoerd.

74. De sanctiecommissie is van oordeel dat partijen geen inbreuk hebben gepleegd op artikel 17 WTB, noch op ISA-normen 230.2, 230.3, 230.5, 230.7, 230.8, 230.9, 230.13, 230.14, en 230.16.

Het College toont niet aan dat de documenten in kwestie retroactief werden toegevoegd aan, en dus effectief deel uitmaken van, de betrokken reeds afgesloten controledossiers. De documenten werden opgesteld in het kader van het verweer van partijen naar aanleiding van de vragen en opmerkingen van het College. De documenten werden enkel in deze context gebruikt. De betrokken controledossiers werden na het opstellen en overmaken van de documenten in kwestie niet opnieuw opgevraagd door het College. Als de documenten in kwestie geen deel uitmaken van de afgesloten controledossiers, hebben derden of een nieuwe commissaris hier ook geen toegang toe en kunnen zij niet misleid worden. De bewijslast in deze rust op het College. Het College komt *in casu* niet tegemoet aan zijn bewijslast.

75. De sanctiecommissie dient vervolgens te oordelen of partijen een inbreuk hebben gepleegd op artikel 12 WTB.

Volgens het College maakt de aangevoerde schending van de ISA-normen en artikel 17 WTB eveneens een schending uit van de professionele

zorgvuldigheidsplicht en de vakbekwaamheidsplicht van een bedrijfsrevisor, zoals verankerd in artikel 12 WTB.

76. Bij gebreke aan een inbreuk op de ISA-normen en artikel 17 WTB, is de sanctiecommissie van oordeel dat hieruit evenmin een inbreuk op artikel 12 WTB kan worden afgeleid.
77. De sanctiecommissie dient ten slotte te oordelen of partijen een inbreuk hebben gepleegd op artikel 29, §1 WTB.

Volgens het College maakt de aangevoerde schending van de ISA-normen en artikel 17 WTB eveneens een schending uit van de vereisten inzake de waardigheid van het beroep als bedrijfsrevisor, zoals bedoeld in artikel 29, §1 WTB.

78. Bij gebreke aan een inbreuk op de ISA-normen en artikel 17 WTB, is de sanctiecommissie van oordeel dat hieruit evenmin een inbreuk op artikel 29, §1 WTB kan worden afgeleid.

V.4. Wat betreft de grief inzake de aangevoerde schending van de artikelen 19, §1, eerste lid, 2°, 3°, 6°, 7°, 8°, 9° en 11° en 29 WTB en ISQC1.20, ISQC1.32, ISQC1.45, ISQC1.46 en ISQC1.47 door niet over effectieve procedures te beschikken die de in het onderzoeksverslag vermelde feiten hadden kunnen vermijden

79. De sanctiecommissie dient ten slotte te oordelen of Z een inbreuk heeft begaan op de artikelen 19, §1, eerste lid, 2°, 3°, 6°, 7°, 8°, 9° en 11° en 29 WTB en ISQC1.20, ISQC1.32, ISQC1.45, ISQC1.46 en ISQC1.47.
80. Volgens het College schendt Z de artikelen 19, §1, eerste lid, 2°, 3°, 6°, 7°, 8°, 9° en 11° en 29 WTB en ISQC1.20, ISQC1.32, ISQC1.45, ISQC1.46 en ISQC1.47 door niet over effectieve procedures te beschikken die de in het onderzoeksverslag met nummers ... en ... vermelde feiten hadden kunnen vermijden. Volgens het College kunnen X en Y niet op de juiste en adequate wijze omgaan met eisen, verwachtingen en problemen die zich voordoen binnen en tussen verschillende aspecten van hun werkzaamheden, hetgeen geleid heeft tot het retroactief opstellen van werkdocumenten. Indien er effectieve procedures hadden bestaan, hadden de feiten zich volgens het College niet kunnen voordoen. Volgens het College kan hieruit tevens een inbreuk op artikel 29, §1 WTB worden afgeleid.

81. Volgens partijen toont het College niet aan dat Z de artikelen 19, §1, eerste lid, 2°, 3°, 6°, 7°, 8°, 9° en 11° en 29 WTB en ISQC1.20, ISQC1.32, ISQC1.45, ISQC1.46 en ISQC1.47 zou schenden en voert het College geen concrete argumentatie hieromtrent. Volgens partijen toont het College niet aan over welke procedures Z had moeten beschikken, dat zij niet over deze procedures beschikte en dat het bestaan van deze procedures de inbreuken had kunnen vermijden. Volgens partijen beschikt Z bovendien over een Handboek intern kwaliteitsbeheersingssysteem en zijn er geen elementen voorhanden waaruit zou blijken dat de procedures en beleidslijnen omschreven in dit handboek niet conform het WTB of de ISQC1-norm zouden zijn, noch dat deze niet effectief zouden zijn.

82. De sanctiecommissie is van oordeel dat Z geen inbreuk heeft gepleegd op de artikelen 19, §1, eerste lid, 2°, 3°, 6°, 7°, 8°, 9° en 11° en 29 WTB en ISQC1.20, ISQC1.32, ISQC1.45, ISQC1.46 en ISQC1.47.

Het College toont niet concreet aan dat Z niet over effectieve procedures beschikte die de in het onderzoeksverslag vermelde feiten hadden kunnen vermijden. De bewijslast in deze rust op het College. Het College komt *in casu* niet tegemoet aan zijn bewijslast.

V.5. Besluit

83. De sanctiecommissie besluit, op grond van de motieven zoals hoger uiteengezet in V.1., dat X en Y, voor de periode van 2013 tot en met 30 december 2016, een inbreuk hebben gepleegd op oud artikel 4 van de Wet van 1953, alsook, voor de periode van 31 december 2016 tot en met 2023, op artikel 4 WTB door niet als hoofdtaak opdrachten te hebben uitgevoerd die bij of krachtens de wet uitsluitend aan bedrijfsrevisoren zijn toevertrouwd.

84. De sanctiecommissie besluit, op grond van de motieven zoals hoger uiteengezet in V.1., dat Z, voor de periode van 2013 tot en met 30 december 2016, een inbreuk heeft gepleegd op oud artikel 4 van de Wet van 1953, alsook, voor de periode van 31 december 2016 tot en met 2018, op artikel 4 WTB door niet als hoofdtaak opdrachten te hebben uitgevoerd die bij of krachtens de wet uitsluitend aan bedrijfsrevisoren zijn toevertrouwd.

85. Inbreuken op de artikelen 12, 17, 19, 29 en 55 WTB, ISA-normen 230.2, 230.3, 230.5, 230.7, 230.8, 230.9, 230.13, 230.14, en 230.16, en ISQC1.20, ISQC1.32, ISQC1.45, ISQC1.46 en ISQC1.47 worden, daarentegen, op grond van de motieven uiteengezet in V.1. tot en met V.4., niet bewezen geacht.

VI. Op te leggen sanctie

86. Overeenkomstig artikel 59 WTB kan de sanctiecommissie van de FSMA indien zij, overeenkomstig artikel 58 en met naleving van de procedure als bedoeld in hoofdstuk III, afdeling 5, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, met uitzondering van de artikelen 70 en 71, een inbreuk vaststelt op de toepasselijke wettelijke, reglementaire en normatieve bepalingen, de volgende maatregelen nemen ten aanzien van de bedrijfsrevisoren: een waarschuwing, een berisping, een openbare verklaring op de website van de FSMA, waarin de naam van de voor de inbreuk verantwoordelijke persoon en de aard van de inbreuk worden vermeld, een tijdelijk verbod van maximaal drie jaar voor de bedrijfsrevisor, het geregistreerde auditkantoor of de vaste vertegenwoordiger om iedere beroepsmatige dienstverlening of bepaalde dienstverlening te verrichten, een openbare verklaring dat het controleverslag niet voldoet aan de eisen van artikel 28 van de richtlijn 2006/43/EG of, in voorkomend geval, van artikel 10 van verordening (EU) nr. 537/2014, een tijdelijk verbod van maximaal drie jaar voor een lid van een bedrijfsrevisorenkantoor of van een leidinggevend of bestuursorgaan van een organisatie van openbaar belang om functies in bedrijfsrevisorenkantoren of organisaties van openbaar belang te bekleden, de intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor, een administratieve geldboete die niet meer mag bedragen dan 2.500.000 euro voor hetzelfde feit of geheel van feiten. Wanneer de inbreuk de overtreder een vermogensvoordeel heeft opgeleverd of hem in staat heeft gesteld een verlies te vermijden, mag dit maximum worden verhoogd tot het drievoud van het bedrag van dat voordeel of dat verlies.

Overeenkomstig artikel 72, § 3, eerste lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten dient de sanctiecommissie bij het bepalen van de administratieve maatregelen en geldboetes als bedoeld in artikel 59 WTB rekening te houden met alle relevante omstandigheden. Met toepassing van het proportionaliteitsbeginsel dient het bedrag van de geldboete die de FSMA kan opleggen, te worden bepaald rekening houdend met de ernst van de feiten en de subjectieve schuld van de partijen.

87. Het College stelt voor, zoals reeds aangegeven in randnummer 26 van deze beslissing, om de hoedanigheid van bedrijfsrevisor van zowel X, Y als Z, in te trekken, alsook om, ieder afzonderlijk, een administratieve geldboete op te leggen van 25.000 euro, rekening houdend met het blanco sanctieverleden van de verweerders, de eventuele negatieve gevolgen die kunnen volgen uit het opleggen van een sanctie, het gegeven dat de sancties de inbreuken moeten bestraffen, en een voldoende ontradend effect moeten hebben om soortgelijke inbreuken in de toekomst te voorkomen. Het College vordert ook de nominatieve bekendmaking van de beslissing, met vermelding van alle persoonsgegevens gedurende vijf jaar.

88. Partijen verzoeken de sanctiecommissie in hoofdorde om te oordelen dat de inbreuken niet bewezen zijn. In ondergeschikte orde verzoeken zij dat, indien de sanctiecommissie zou menen dat een inbreuk is bewezen, enkel het bestaan van een inbreuk wordt vastgesteld. In uiterst ondergeschikte orde, verzoeken zij dat, indien de sanctiecommissie zou menen dat een sanctie moet worden opgelegd, hoogstens overgegaan wordt tot het opleggen van een symbolische administratieve geldboete van maximaal EUR 500 per verwerende partij. In het geval de sanctiecommissie een inbreuk bewezen zou verklaren, vragen partijen om overeenkomstig artikel 72, §3, vijfde lid van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten in ieder geval de beslissing niet nominatief bekend te maken en dus geen melding te maken van de persoonsgegevens van X, Y en Z.

Partijen achten de door het College voorgestelde sancties zonder voorwerp, minstens buitenproportioneel, en roepen hiertoe volgende motieven in (schriftelijke memorie van antwoord partijen, randnummers 84-85): de voorgestelde sancties zijn zonder voorwerp aangezien de partijen sedert 1 januari 2024 geen revisorale activiteiten meer uitoefenen en intussen het nodige deden om hun schrapping uit het openbaar register van bedrijfsrevisoren aan te vragen; het College heeft geen rekening gehouden met het feit dat partijen uit de beweerdelijke inbreuken geen enkel financieel voordeel haalden, het feit dat de beweerdelijke inbreuken geen schade toebrengen aan derden, het feit dat partijen zich steeds zeer respectvol en constructief hebben opgesteld naar zowel het College als naar de sanctiecommissie toe, het feit dat partijen grote inspanningen hebben geleverd om tegemoet te komen aan de opgelegde herstelmaatregelen, het feit dat partijen al zeer lang de functie van bedrijfsrevisor uitoefenden en de sanctiecommissie hen in het verleden nooit een sanctie heeft moeten opleggen, het feit dat partijen tal van maatregelen hebben genomen om herhaling van de inbreuken in de toekomst te vermijden en sinds 1 januari 2024 geen revisorale activiteiten meer uitoefenen, en het feit dat de beweerdelijke inbreuken geen impact hebben op de belangen van retailbeleggers; bovendien werd nooit aangetoond dat de beweerdelijke inbreuken schade zouden hebben berokkend aan derden of aan de reputatie van de beroepsgroep van bedrijfsrevisoren. Volgens partijen zou, indien de sanctiecommissie toch zou besluiten dat de tenlasteleggingen bewezen zijn, ten hoogste een berisping aan partijen aan de orde zijn.

89. De sanctiecommissie geeft een berisping aan zowel X, Y als Z.

Anders dan partijen aanvoeren, is de sanctiecommissie immers, op grond van de motieven die werden uitgezet in randnummer 49 van deze beslissing, van oordeel dat X en Y elk een onderscheiden inbreuk hebben gepleegd op oud artikel 4 van de Wet van 1953 en artikel 4 WTB door voor de periode van 2013 tot en met 2023 niet als hoofdtaak opdrachten te hebben uitgevoerd die bij of krachtens de wet uitsluitend aan bedrijfsrevisoren zijn toevertrouwd. De sanctiecommissie is tevens van oordeel dat Z een inbreuk heeft gepleegd op oud artikel 4 van de Wet van 1953 alsook op artikel 4 WTB door voor de periode

van 2013 tot en met 2018 niet als hoofdtak opdrachten te hebben uitgevoerd die bij of krachtens de wet uitsluitend aan bedrijfsrevisoren zijn toevertrouwd. Er is geen reden waarom het niet opportuun zou zijn om een administratieve maatregel of een geldboete op te leggen. Partijen halen meermaals aan reeds sinds 1 januari 2024 geen revisorale activiteiten meer uit te oefenen. Toch hebben zij gewacht tot ..., om effectief een aanvraag in te dienen tot schrapping uit het openbaar register van bedrijfsrevisoren. Ook de argumenten dat partijen uit de beweerdelijke inbreuk geen financieel voordeel haalden, de beweerdelijke inbreuk geen schade toebrengt aan derden, partijen zich steeds respectvol en constructief hebben opgesteld naar zowel het College als naar de sanctiecommissie toe, en de beweerdelijke inbreuk geen impact heeft op de belangen van retailbeleggers, nemen niet weg dat partijen wel degelijk verweten kan worden dat zij niet als hoofdtak opdrachten hebben uitgevoerd die bij of krachtens de wet uitsluitend aan bedrijfsrevisoren zijn toevertrouwd, en dat het aangewezen is de vastgestelde inbreuk op gepaste wijze te sanctioneren.

De door partijen ingeroepen motieven zijn niet van aard om de inbreuk te verschonen, maar wel om minder streng te zijn bij het vaststellen van de gepaste sanctie.

Hetzelfde geldt voor het blanco sanctieverleden van partijen, waarbij er in het bijzonder op wordt gewezen dat Y reeds ingeschreven is in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren sedert ..., X sedert ... en Z sedert

De sanctiecommissie treedt partijen ook bij dat het feit dat partijen te kennen hebben gegeven geen activiteiten als bedrijfsrevisor meer te zullen uitoefenen in de toekomst, kan worden aangemerkt als omstandigheid ten gunste van partijen bij het bepalen van de strafmaat.

De sanctiecommissie treedt het College bij dat de sanctie op heden niet zonder voorwerp is. Zoals hogervermeld, dienden partijen pas een aanvraag in tot schrapping uit het openbaar register van de bedrijfsrevisoren op Deze aanvragen werden voorgelegd aan het Uitvoerend Comité van het IBR op Op ... verzette het comité van het College zich tegen de intrekking van hoedanigheid van bedrijfsrevisor overeenkomstig artikel 9, §2, WTB. Op heden zijn partijen dus nog steeds ingeschreven in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren.

De sanctiecommissie treedt het College ook bij dat de sanctie een voldoende ontradend effect moet hebben.

Een waarschuwing zou, gegeven de ernst van de feiten en gelet op het vereiste voldoende ontradend effect van de op te leggen sanctie, te licht uitvallen.

Op grond van al deze elementen acht de sanctiecommissie het gepast om de partijen elk afzonderlijk een berisping te geven.

VII. Bekendmaking

90. Overeenkomstig artikel 72, § 3, vierde lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten worden de beslissingen van de sanctiecommissie in beginsel nominatief bekendgemaakt op de website van de FSMA. De sanctiecommissie kan deze bekendmaking uitstellen of tot de anonieme bekendmaking overgaan indien de nominatieve bekendmaking een onevenredig nadeel dreigt te berokkenen aan de betrokken personen of een lopend onderzoek of de stabiliteit van het financieel systeem of de financiële markten in gevaar zou brengen. Zij kan tevens beslissen tot niet-bekendmaking indien uitstel van bekendmaking of anonieme bekendmaking als onvoldoende worden beschouwd om te waarborgen dat de stabiliteit van het financieel systeem of de financiële markten niet in gevaar wordt gebracht, of om de evenredigheid te waarborgen van de bekendmaking in geval van een beslissing die wordt geacht van geringere betekenis te zijn.
91. Het College vordert de nominatieve bekendmaking van de beslissing, met vermelding van alle persoonsgegevens gedurende vijf jaar. De partijen vragen om de beslissing niet nominatief bekend te maken en dus geen melding te maken van de (persoons)gegevens van X, Y en Z.
92. De sanctiecommissie besluit, op grond van artikel 72, § 3, vijfde lid, 2° van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, tot anonieme bekendmaking van de beslissing.

De sanctiecommissie houdt hierbij rekening met het feit dat partijen te goeder trouw dachten dat met de splitsing van hun boekhoudkundige en fiscale activiteiten in twee afzonderlijke vennootschappen het probleem van de baan was, het feit dat het College de stopzetting van de revisorale activiteiten van partijen reeds eerder met partijen besprak, het feit dat partijen sedert 1 januari 2024 geen revisorale activiteiten meer uitoefenen maar wel nog boekhoudkundige en fiscale activiteiten, het feit dat partijen intussen het nodige deden om hun schrapping uit het openbaar register van bedrijfsrevisoren aan te vragen, en het feit dat de nominatieve bekendmaking van de beslissing, gelet op het voorgaande, een onevenredig nadeel zou veroorzaken voor partijen aangezien X en Y nog steeds boekhoudkundige en fiscale activiteiten uitoefenen en de nominatieve bekendmaking van de sanctiebeslissing hun reputatie zou kunnen aantasten.

Op basis van wat voorafgaat acht de sanctiecommissie een nominatieve bekendmaking van de beslissing onevenredig in de zin van artikel 72, § 3, vijfde lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

Beslissing

93. De sanctiecommissie,
samengesteld uit de personen die deze beslissing ondertekenen,
beslist om deze redenen, na deliberatie,
- 1° vast te stellen dat X en Y elk een onderscheiden inbreuk hebben gepleegd op oud artikel 4 van de Wet van 1953, alsook op artikel 4 WTB, door voor de periode van 2013 tot en met 2023 niet als hoofdtaak opdrachten te hebben uitgevoerd die bij of krachtens de wet uitsluitend aan bedrijfsrevisoren zijn toevertrouwd;
 - 2° vast te stellen dat Z een inbreuk heeft gepleegd op oud artikel 4 van de Wet van 1953, alsook op artikel 4 WTB, door voor de periode van 2013 tot en met 2018 niet als hoofdtaak opdrachten te hebben uitgevoerd die bij of krachtens de wet uitsluitend aan bedrijfsrevisoren zijn toevertrouwd;
 - 3° vast te stellen dat niet bewezen is dat partijen een inbreuk pleegden op artikelen 12, 17, 19, 29 en 55 WTB, ISA-normen 230.2, 230.3, 230.5, 230.7, 230.8, 230.9, 230.13, 230.14, en 230.16, en ISQC1.20, ISQC1.32, ISQC1.45, ISQC1.46 en ISQC1.47;
 - 4° met toepassing van artikel 59, § 1, WTB en van artikel 72, § 3, eerste lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, X een berisping te geven;
 - 5° met toepassing van artikel 59, § 1, WTB en van artikel 72, § 3, eerste lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, Y een berisping te geven;
 - 6° met toepassing van artikel 59, § 1, WTB en artikel 72, § 3, eerste lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, Z een berisping te geven;
 - 7° met toepassing van artikel 72, § 3, vijfde lid, 2°, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, de beslissing anoniem bekend te maken met weglating van de namen en gegevens van in deze beslissing vermelde derden teneinde hun anonimiteit te vrijwaren en hun legitieme belangen niet te schaden.

Brussel, 29 april 2025

Erwin FRANCIS

Kristof STOUTHUYSEN

Marnix VAN DAMME